

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 11/24

Luksemburgā, 2024. gada 18. janvārī

Tiesas spriedums lietā C-451/22 | *RTL Nederland* un *RTL Nieuws*

Reisa MH17 lidmašīnas katastrofa: ar aviācijas drošību saistītās informācijas konfidencialitāte ir attaisnojama un samērīga

2014. gadā 17. jūlijā 298 personas zaudēja dzīvību, kad lidsabiedrības *Malaysia Airlines* lidmašīna, kas ar reisu MH17 veica lidojumu no Amsterdamas (Nīderlande) uz Kuala Lumpur (Malaizija), tika notriekta ar Krievijas izcelsmes raketu virs Hrabove ciema Donbasa reģionā Ukrainas austrumos, kuru tolaik kontrolēja prokrieviskie separātisti. 2018. gadā divi Nīderlandes plašsaziņas līdzekļu nozares uzņēmumi – *RTL Nederland* un *RTL Nieuws* – Nīderlandes valdībai iesniedza informācijas pieprasījumu par šo atgadījumu.

Atbildīgais ministrs šo pieprasījumu noraidīja ar tādu pamatojumu, ka attiecīgā informācija ir konfidenciāla – gan valsts tiesību normu, gan Savienības tiesību normu izpratnē ¹.

RTL uzņēmumi nepiekrīt, ka šī informācija būtu konfidenciāla. Turklāt saistībā ar apelācijas sūdzību, ko tie iesnieguši Valsts padomei (Nīderlande), tie atsauca uz pamattiesībām uz vārda un informācijas brīvību, kā arī īpašo šajā kontekstā atzīto preses kā “sargsuņa” lomu.

Tiesa savā spriedumā apstiprina, ka **informācijas par aviācijas incidentiem un nelaimes gadījumiem konfidencialitāte ir uzskatāma par vienu no galvenajiem elementiem uzraudzības un kontroles sistēmā, ko Savienības likumdevējs izveidojis ar mērķi uzlabot aviācijas drošību un kas balstīta uz publisko iestāžu īstenotu informācijas apkopošanu, apmaiņu un analīzi.** Tā arī precizē, ka šī konfidencialitāte ir strikta un attiecas uz jebkuru informāciju, ko šajā nolūkā apkopo vai izveido dalībvalstu kompetentās iestādes. Visbeidzot, tā atgādina, ka šā pienākuma sekas ir tādas, ka šo informāciju – neatkarīgi no tās formas un formāta – ir aizliegts darīt pieejamu vai izmantot citā nolūkā.

Turklāt Tiesa atzīst, ka, lai gan šis vispārējais, stingrais konfidencialitātes regulējums var ierobežot tiesības uz vārda un informācijas brīvību, tas ir **attaisnojams un samērīgs ar tā mērķiem.**

Proti, tas neliedz sabiedrībai un presei mēģināt iegūt informāciju par šo tematu no citiem avotiem vai ar citiem līdzekļiem. Turklāt tas neizslēdz iespēju izpaust aplūkojamo informāciju pēc kompetentās iestādes vai attiecīgās tiesas ierosmes un tās uzraudzībā, ja vien tiek nodrošināta aviācijas drošība.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts *CURIA* tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎(+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎(+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes [Regula \(ES\) Nr. 376/2014](#) (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā.